

به نام خداوند خالق زیبایی ها

نقش صنایع دستی در توسعه گردشگری و توسعه محلی و منطقه ای

سید ابوالفضل میرقاسمی

عضو کانون توسعه کارآفرینی روستایی اندیشه پویا

۰۹۱۲۳۲۲۲۴۶۳ – abolfazl.mirghasemi@gmail.com

www.takra.ir آدرس وبسایت کانون تکرا
www.rsweek.ir آدرس وبسایت جشنواره روستایی شو
#roustaei_sho #روستایی_شو

ضمن تشکر
از همه
دست اندر کاران
جهت برگزاری
این نشست علمی -
تخصصی

امیدوارم
مطالب ارایه شده
برای همه
مخاطبان گرامی
مفید باشد

شبکه تعاون تجارت ایران
جشنواره مجازی صنایع دستی

(استان تهران)

20 تا 25 خرداد

بخش غرفه های مجازی در سایت :

(فروشگاه پودینس) WWW.IRANBANOTRJARAT.IR

بخش غرفه های حقیقی

20 خرداد : خانه گفتگو (بوستان گفتگو)

21 خرداد : منطقه گردشگری عباس آباد (workshop)

با حضور بیست نفر از هنرمندان

سخنران : آقای مهندس میرقاسمی

موضوع : نقش صنایع دستی در توسعه گردشگری

22 خرداد : بوستان ولی عصر (استاد معین)

وبینار آنلاین هنرمندان صنایع دستی استان تهران

لایو مشترک در صفحه اینستا ایران بانو تجارت
هر شب ساعت 21

تشکر ویژه
از
وزارت میراث فرهنگی،
گردشگری و صنایع
دستی

اتاق تعاون ایران

شبکه تعاون تجارت
ایران
اتحادیه تعاونی های
صنایع دستی استان
تهران
شهرداری تهران

مجموعه فرهنگی
تفریحی عباس آباد
2 (تهران)

سؤالات اصلی:

۱- نقش توسعه صنایع دستی در توسعه گردشگری چیست؟

۲- نقش توسعه صنایع دستی در رونق تولید و بهبود معیشت جوامع محلی و تحقق توسعه محلی و منطقه ای چیست؟

۳- نقش توسعه محلی و منطقه ای در توسعه صنایع دستی و رونق صنعت گردشگری چیست؟

معرفی کانون تکرا

کانون توسعه کارآفرینی روستایی اندیشه پویا
(کانون تکرا، یک NGO فعال در حوزه توسعه روستایی)
(شروع فعالیت از سال ۱۳۹۴)

www.takra.ir

Andishe Pouya Rural Entrepreneurship Development Center

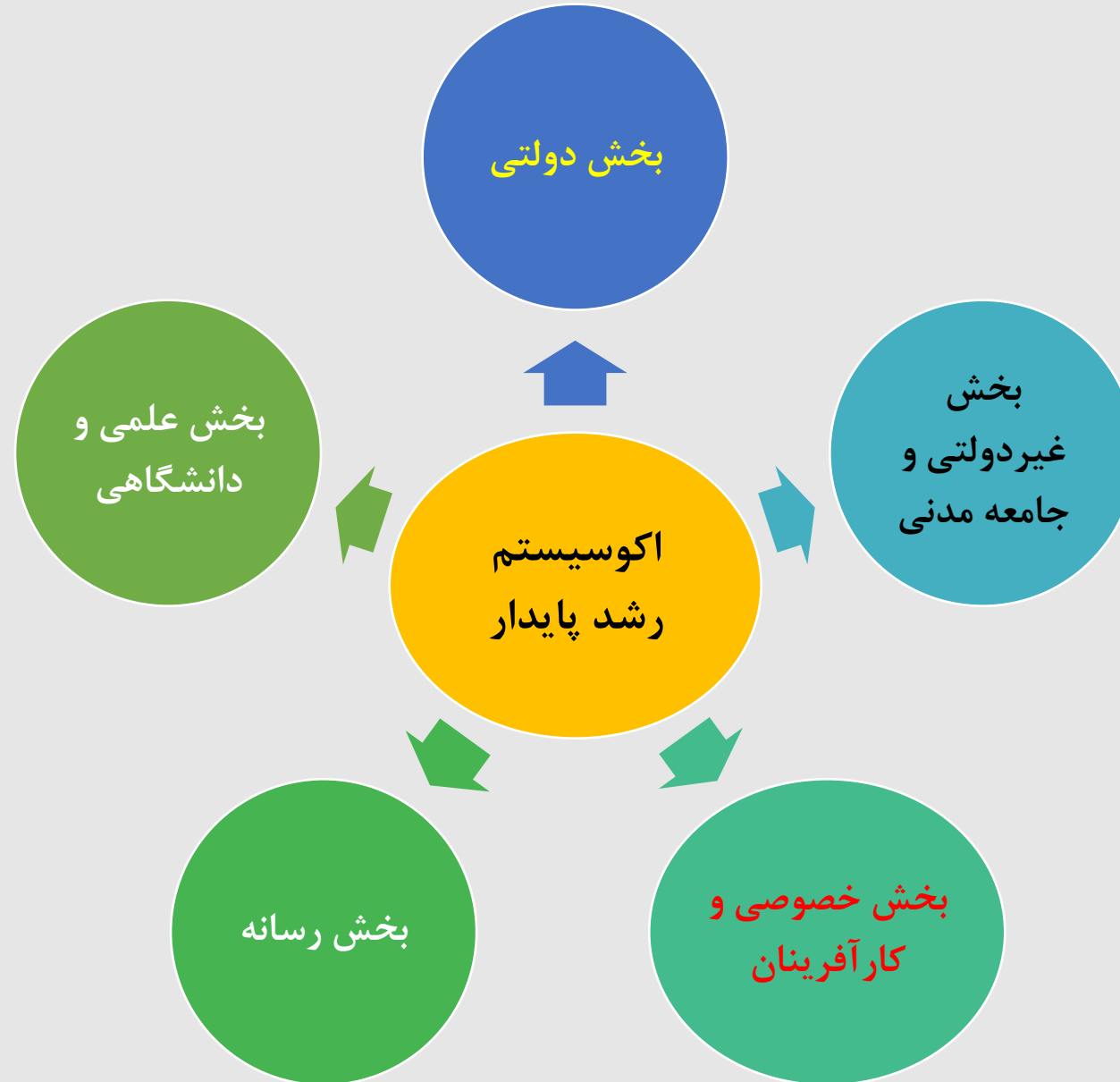
کانون توسعه کارآفرینی روستایی اندیشه پویا

غیردولتی، غیرانتفاعی، غیرسیاسی و داوطلبانه

رویکرد اکوسیستمی به رشد پایدار با مشارکت همه دست اندرکاران کلیدی

کانون تکرا بعنوان یک
NGO ، قصد دارد ارتباط و
تعامل موثر بین اجزای
اکوسیستم کارآفرینی
روستایی را برقرار کند

Governance

حکمرانی
حکمر وایی
زمانمداری
یاوری
نظام تدبیر

...

سه رکن اصلی در حکمر وایی:

۱- حاکمیت (هر سه قوه)

۲- بخش خصوصی (بازار)

۳- جوامع و نهادهای مدنی

NGOها (تشکل های مردم نهاد)،

بعنوان بخش مهمی از نهادهای

مدنی نقش بسزایی در ایجاد تعادل

در بین حاکمیت و

بخش خصوصی (بازار) دارند

قبل از پاسخ به سه سؤال اصلی (رابطه بین توسعه صنایع دستی و توسعه گردشگری و توسعه محلی)

مقدمه اول:

تعریف و مفهوم

توسعه محلی و منطقه ای (آبادانی و پیشرفت)

رویکردهای مختلف در نظام برنامه ریزی:

موضوعی و غلبه نگاه بخشی <> **جامع نگری**، **کل نگری و نگرش سیستمی**

رویکرد اکوسیستمی، آمایش سرزمین، برنامه ریزی منطقه ای، مدیریت حوزه آبخیز، قلمرو عشایر، ساماندهی دشت، مناطق حفاظت شده، رویشگاه های جنگلی، تقسیمات سیاسی و ...

Landscape System

Area Based Development

Community Based Approach

Integrated Watershed Management

پروژه بین المللی تدوین سند توسعه ناحیه محور با تعامل ذینفعان در راستای توسعه پایدار روستایی در ایران

مشاور: انجمن بوم پژوهان

معاون اول رئیس جمهور
معاونت توسعه روستایی و مناطق محروم کشور

بهمن ۱۳۹۸

• تعاریف توسعه ناحیه محور

- برنامه ریزی توسعه با مشارکت ذی نفعان متعدد و به صورت تلفیقی و یکپارچه در ناحیه مشخصی از سرزمین (که می تواند در یک شهرستان یا بخشی از یک شهرستان باشد) و اجرای آن با این نگاه که **آینده مطلوب در آنجا ایجاد شود** و این کار با **سرمایه گذاری راهبردی** در آن منطقه تأمین گردد. (UNDP)
- به کار گیری این رویکرد مستلزم این است که **بازیگران متعددی** در سطوح مختلف و از بخش های متنوع - **در سطح مرکزی و محلی کشور** - **با هم همراه شوند و مشترکا برای تعریف اولویت ها** با تکیه بر راهبردهای توسعه پایدار در یک سطح محلی **برنامه ریزی کنند و اجرا کنند.** ECLAC, 2017

• به عبارت دیگر...

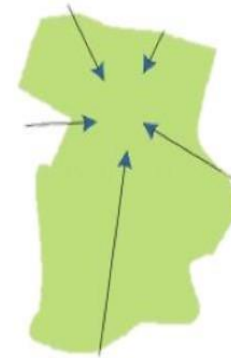
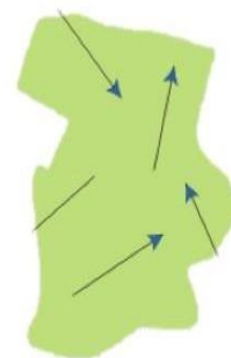
❖ ناحیه جغرافیایی به عنوان نقطه ورود عمده برای مداخله، تا اینکه یک بخش یا یک گروه هدف، نقطه ورود باشند.

❖ رویکرد منسجم (یکپارچه) / تفکر سیستمی

❖ حمایت از ذی نفعان متفاوت برای برنامه ریزی، همکاری و اقدام با هم، در سطوح و بخش ها

In other words...

چرا این رویکرد مفید است؟

- ❖ فضاهای متفاوت منطقه ای – راه حل های متناسب با منطقه
- ❖ انسجام و بیان
- ❖ اثر چندگانه: اثر بیشتر، پایداری
- ❖ هزینه – اثربخشی : کاهش دوباره کاری
- ❖ مشارکت های مبتنی بر ابتکار و خلاقیت
- ❖ فراگیر بودن: رفع نیازهای مناطق و مردم آن

Why is it useful?

رویکردها و مواردی که باید در برنامه ریزی توسعه پایدار روستایی در هر ناحیه لحاظ کرد

اصول اقتصاد
مقاومتی را در
نظر بگیرد
(درونزا، برونگرا)

پیوندهای شهر
و روستا را در
نظر بگیرد
(زنجیره ارزش
را لحاظ کند)

به چالش اصلی
ناحیه (که توسط
مشارکت
کنندگان تعیین
می شود) پردازد

مبتنی بر حفظ
آب و خاک و
تنوع زیستی
باشد - پایداری و
ماندگاری

نیاز محوری
برنامه بر اساس
نیاز ناحیه و
مردم محلی
باشد

مبتنی بر مزیت
های ناحیه و
پتانسیل های
آن

مبتنی بر
داشته ها و
سرمایه های
محلی

با مشارکت زنان و
جوانان و عشایر
باشد و مشارکت
زنان و جوانان و
عشایر را تقویت
کند

نظام مالی
متناسب را
شکل دهد
(صندوق ها یا
هر شکل
دیگری)

حفظ کننده
میراث فرهنگی
روستاها باشد

برخی از چالشهای موجود در نظام برنامه ریزی منطقه ای:

- لزوم مشارکت و درگیر نمودن هدفمند کلیه دست اندرکاران محلی در فرآیند تدوین طرح توسعه ناحیه محور به منظور ایجاد احساس مالکیت و تعلق خاطر به طرح و سهولت همکاری در زمان اجرای آن و تضمین تداوم و پایداری آن **(ضعف دستگاه های دولتی در تحقق توسعه پایدار) ضعف انگیزه در ارایه خدمت به مردم**

- لزوم ظرفیت سازی در سطح مسئولین محلی (یاد دادن روش حل مسئله به محلی ها)
- لزوم ظرفیت سازی در سطح جوامع محلی و افزایش توان چانه زنی و مطالبه گری ایشان
- لزوم شفافیت، مسئولیت پذیری و پاسخگویی مسئولین محلی (نظارت دقیق تر نهادهای نظارتی بر عملکرد دستگاه های دولتی)

- لزوم استفاده از ظرفیت بخش خصوصی (برون سپاری و حمایت از بخش خصوصی) در فرآیند تدوین و اجرای طرح

- لزوم استفاده از ظرفیت نهادهای مدنی (NGOs, CSOs, CBOs) تشکلهای و انجمن های صنفی) و دانشگاه ها (مراکز علمی و پژوهشی) در فرآیند تدوین و اجرای طرح
- لزوم تلاش در جهت ظرفیت سازی و **تحقق حکمرانی خوب (Good Governance)**

اقتباس از مطالعات و بررسی های

کمیسیون زیربنایی و امور تولیدی

کمیته توسعه پایدار روستایی و عشایری

تعریف روستا

اجتماع محلی و مولد است

متشکل از چند خانوار ساکن با هویت تاریخی و فرهنگی مشخص و قلمرو معین ثبتي و عرفی مستقل

مبدأ تقسیمات کشوری است

از لحاظ وضعیت طبیعی، اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی، کالبدی نسبتاً همگن بوده

بسیاری از ساکنان آن در بخش کشاورزی و منابع طبیعی به طور اعم، گردشگری و صنایع روستایی و خدمات به طور اخص اشتغال دارند

نقاط دیگری که در نواحی روستایی صرفاً محل انجام فعالیت های بخش کشاورزی و یا غیر کشاورزی (خدماتی، صنعتی) است ولی سکنه دایم نداشته و یا سکنه دایم آنها خیلی کم است به ترتیب بعنوان "مزرعه" و "مکان" شناخته می شود.

ویژگی‌های روستا

□ چشم اندازهای طبیعی بر چشم اندازهای انسان ساخت تسلط دارد (جاذبه گردشگری دارد).

□ سکونتگاههای روستایی به طور طبیعی از شهر کوچکتر است.

□ تراکم جمعیتی در حوزه های روستایی کمتر است. نوع خاصی از فعالیت اقتصادی-عمدتاً فعالیت کشاورزی (زراعت، باغداری، دامداری، پرورش طیور، پرورش ماهی یا زنبور عسل و نظایر آن) و یا فعالیت وابسته به زمین یا بهره‌وری از طبیعت - و همچنین تولید صنایع دستی غلبه دارد.

□ یکدستی و تجانس در جوامع روستایی دیده می شود (تفاوت طبقاتی کمتر)

□ تحرک فضایی و اجتماعی کمتری در حوزه های روستایی دیده می شود.

□ تعاون و همیاری در زندگی اقتصادی روستا اهمیت بسیاری دارد.

□ در روستا سهم نیروی کار در بخش خدمات، بسیار کم است.

□ روابط اجتماعی - اقتصادی سکونتگاهی روستایی معمولاً در عرصه هایی محدود و مشخص جریان دارد و ساکنان روستایی هویت اجتماعی مشترکی دارند که با نام روستا مشخص می گردد.

□ این مجموعه مکانی - فضایی مبتنی بر روابط اجتماعی و اقتصادی خاص و بستگی ها و پیوندهای ویژه محیطی - اکولوژیک، اجتماع معینی را به وجود می آورد که می توان آن را فضای روستایی خواند.

An aerial photograph of a village nestled in a valley. The village consists of numerous small, rectangular buildings with flat roofs, mostly in shades of grey and beige. The buildings are densely packed in the center and spread out towards the edges of the valley. The surrounding landscape is hilly and mountainous, with patches of green vegetation and brown, rocky slopes. In the background, more mountains are visible under a clear sky. The overall scene depicts a rural, mountainous settlement.

نمایی از روستای چشمیدر در سرو آباد کردستان

ضرورت توجه به توسعه پایدار روستایی با توجه به چالش های موجود

- سکونت ۲۵ درصد از جمعیت کشور در روستاها، انسانی بودن مساله توسعه روستایی
- نقش روستائیان و کشاورزان در تولید محصولات غذایی و کشاورزی
- کنترل و فعالیت روستائیان در ۸۰ درصد عرصه های طبیعی
- سهم جمعیت روستایی در تامین ۲۶ درصد از تولیدات ناخالص ملی کشور
- جلوگیری از مهاجرت و هدایت مهاجرت های شهر به روستا
- جلوگیری از گسترش پدیده اسکان های غیررسمی در حاشیه شهرها ناشی از مهاجرت روستائیان
- روند رو به افزایش خالی شدن روستاها از سکنه به ویژه در مناطق مرزی و تبعات سیاسی و امنیتی
- وضعیت نگران کننده تولید و اشتغال در روستاها
- کاهش نیروی انسانی خلاق، توانمند و ارزش آفرین مورد نیاز فعالیتهای اقتصادی در روستاها

تعریف توسعه روستایی

توسعه روستایی، فرآیند گسترش و بهره برداری از منابع طبیعی و انسانی،
تکنولوژی ها، تسهیلات فراساختاری، نهادها و سازمانها و سیاست دولت ها و
برنامه های تقویت کننده و تسریع کننده رشد اقتصادی مناطق روستایی برای تهیه
شغل و بهبود کیفیت روستایی از طریق استقلال معیشتی، ارتقاء توانایی ها،
دگرگونی در ساختارهای اساسی و مشارکت فعال مردمی در همه ابعاد بگونه پایدار
می باشد

ابعاد توسعه پایدار روستایی (توسعه متوازن، همه جانبه و درون زا)

برنامه های توسعه روستایی جزئی از برنامه های توسعه هر کشور به شمار می رود که برای دگرگون سازی ساخت اجتماعی و اقتصادی جامعه روستایی به کار می رود. **اهداف توسعه روستایی** را می توان در چهار جنبه زیر مشخص کرد:

اقتصادی؛ ایجاد درآمد ثابت و دائمی، امنیت شغلی، تعادل شغلی، امکان کسب یک زندگی آزاد، توانایی پاسخگویی منابع، توزیع و مصرف برای مدت طولانی و پایدار

اجتماعی-فرهنگی؛ حفظ سلامتی جامعه، دسترسی و توسعه آموزش، حفظ محیط طبیعی جهت سلامتی جامعه و رسیدن به خود اتکایی بر اساس ارزشهای فرهنگی، تقویت سرمایه اجتماعی و انجام کارهای مشارکتی و گروهی

سیاسی-نهادی؛ همراه ساختن جامعه روستایی با سیاست های دولت و به دنبال آن استفاده از روستا به عنوان منبع قدرتی پایدار برای این دولت ها، حفظ امنیت روستا و مناطق مرزی

محیط زیستی؛ حفظ و احیاء منابع پایه شامل آب-خاک-هوا، به وجود آوردن احساس مسئولیت و همچنین تکمیل استانداردهای محیط طبیعی و اعمال آن در همه واقعیات زندگی اجتماعی مردم

اهداف کلی توسعه پایدار روستایی

- افزایش رشد اقتصادی
- بهبود کیفیت رشد اقتصادی
- رفع نیازهای ضروری برای تامین اشتغال، غذا، آب، بهداشت و ...
- کنترل جمعیت در حد پایدار
- حفاظت و نگهداری از منابع (پایداری منابع)
- دگرگونی فن آوری
- توجه همزمان به محیط زیست و اقتصاد در تصمیم گیریها
- مشارکتی کردن توسعه (جلب مشارکت فعال اعضای جامعه محلی در فرآیند توسعه)

چشم انداز توسعه روستایی ایران

با اتکال به قدرت لایزال الهی و در پرتو ایمان و عزم ملی و
کوشش برنامه ریزی شده و مدبرانه جمعی و در مسیر عدالت و پیشرفت،
چشم انداز توسعه پایدار مناطق روستایی شامل:

**مناطق روستایی مولد، زیست پذیر و پایدار، دارای هویت اسلامی- ایرانی،
متوازن در پهنه سرزمین همراه با پیوندهای موثر و سازنده با عرصه های شهری**

چالش های کلی و عمومی توسعه روستایی

و

برخی راهکارهای پیشنهادی

بدلائل مختلف، طی چند دهه گذشته، **نسبت جمعیت شهری و روستایی معکوس شده و** بیش از ۳۰۰۰۰ روستا خالی از سکنه شده اند و در بعضی روستاها هم **فقط افراد سالخورده و از کار افتاده ساکن هستند.**

مهاجرت گسترده روستائیان به شهرها نه تنها سبب **تعطیل شدن مراکز تولیدی روستایی** شده است بلکه سبب **تشدید مسائل حاشیه نشینی** در اطراف شهرها و بروز مشکلات **عدیده اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و امنیتی** شده است.

از طرف دیگر، **بخشی نگری و رویکرد برنامه ریزی بالا به پایین** در نظام برنامه ریزی کشور غالب است و اکثر دستگاه های دولتی، بخشهای حاکمیتی و یا نظامی، موسسات خیریه و یا موسسات وابسته به بخش خصوصی اقداماتی را در زمینه توسعه روستایی اجرا می کنند که بیشتر در قالب **پروژه های زیرساختی و یا خدماتی و یا حمایتی** است و معمولاً **در جریان کار همدیگر نیستند.**

در زمینه اجرای پروژه‌های توسعه روستایی، انتظار میرود **نگرش جامعی** (و نه تک بُعدی) به مسایل روستا وجود داشته باشد ولی عملاً **پراکنده کاری، دوباره کاری و یا موازی کاری** حاکم است.

چالشهای پیش روی توسعه پایدار، متوازن و درون زای روستاها عبارتند از:

۱- نامشخص بودن نقشه راه توسعه کشور و **نقش روستا** در آن نقشه راه

۲- **تعدد مراجع تصمیم گیری و ضعف در وحدت فرماندهی** برای مدیریت روستا، **اختلاف نظر** بین وزارت کشور، وزارت جهاد کشاورزی (سازمان مرکزی تعاون روستایی)، معاونت توسعه روستایی و مناطق محروم ریاست جمهوری و بنیاد مسکن جهت تصدیگری و هدایت برنامه های توسعه روستایی

۳- کم توجهی به نقش نهادهای مدنی در نظام حکمروایی (Governance)

۴- ضعف سرمایه اجتماعی و در نتیجه بی اعتمادی مردم به همدیگر و به دولت، ضعف در مسئولیت پذیری و کار گروهی و مشارکتی (رقابت در استفاده بی رویه از منابع مشترک بجای رفاقت‌ها و صمیمیت‌های قبلی)

۵- کم توجهی به راهکارهای بهبود معیشت و اشتغال‌زایی و درآمدزایی در سطح جوامع روستایی (بیشتر توجه مسئولین به توسعه زیرساختها و موضوعات آموزشی و بهداشتی، خدماتی و بعضا رفاهی است)

۶- عدم ثبات قوانین و مقررات و سیاستهای دولت در حوزه تولید و توزیع محصولات روستایی

۷- بد عادت کردن مردم محلی و بالا رفتن سطح توقع مردم و انتظار بیش از حد ایشان از دولت که با پول نفت، از موهبت توسعه مجانی بهره مند شوند

۸- **بوروکراسی اداری پیچیده و سختگیرانه** (موانع تولید و توسعه کسب و کارهای خرد و متوسط)

۹- کم توجهی به دانش بومی روستائیان (بعضا فراموش شدن دانش بومی بدلیل درگذشت خبرگان محلی)

۱۰- کم توجهی به بافت سنتی و اصالت‌ها و باورها، ارزش‌ها و مراسم آئینی و مذهبی روستائیان (خطر اختلاط فرهنگی و بروز بحران هویت روستا)

۱۱- تغییر سبک زندگی روستائیان و بالا رفتن سطح بهداشت و افزایش نسبی سطح رفاه و **افزایش تقاضا و مصرف (افزایش هزینه های زندگی)**

۱۲- کم توجهی به زنجیره تامین و زنجیره ارزش در تولید و عرضه محصولات روستایی

۱۳- نفوذ و **سودجویی** سلف خران، **دلالتان و برخی واسطه ها** (زحمت اصلی و مخاطرات تولید محصول را کشاورزان متحمل میشوند ولی **سود اصلی** را دلالتان می برند)

۱۴- بعضا فساد اداری و برخی سوء استفاده ها و فرصت طلبی ها

۱۵- ضعف هماهنگی در بین بهره‌برداران محلی

۱۶- کمبود منابع اعتباری برای سرمایه‌گذاری و توسعه کسب‌وکارهای محلی

۱۷- تغییر کاربری اراضی و ساخت و سازهای غیراصولی و غیرموزون با بافت روستا (ویلاسازی‌ها در مناطق خوش آب و هوا و یا دارای جاذبه های توریستی)

۱۸- بعضا ناکارآمدی شوراهای اسلامی (در اکثر مواقع ضعف شایسته سالاری در انتخاب اعضای شوراهای شهر و روستا)

۱۹- بعضا ناکارآمدی دهیاران و پایین بودن سطح آگاهی ایشان و یا عدم تامین مالی ایشان و یا پاره وقت بودن ایشان (در بعضی مناطق، چند روستا دارای یک دهیار مشترک هستند)

راهکارهای پیشنهادی جهت تحقق توسعه پایدار روستایی عبارتند از:

- ۱- رسیدن به **اجماع نخبگانی** در تدوین **استراتژی توسعه کشور**
- ۲- **تعیین نقش روستا** (انتظارات از روستا در ابعاد مختلف تولیدی، خدماتی و صنعتی) و جوامع عشایری در نقشه راه توسعه کشور
- ۳- تعیین یک **سازمان مشخص بعنوان متولی توسعه روستایی و عشایری** و ابلاغ سازوکارهای **ایجاد هماهنگی** بین بخشی در حوزه توسعه روستایی و همچنین جلب مشارکت مردم محلی
- ۴- **تقویت نقش و جایگاه نهادهای مدنی** در فرآیند حکمرانی (تصمیم سازی و تصمیم گیری)
- ۵- **حفظ ثبات** در فرآیند سیاستگذاری، اصلاح ساختارها، قوانین و مقررات
- ۶- **اعتمادسازی، آگاهی بخشی، حساس سازی و تقویت سرمایه اجتماعی** در سطح جوامع روستایی و عشایری

۷- تدوین و اجرای سازوکارهای هماهنگی در سطوح مختلف (بین مردم و بهره برداران محلی، بین دستگاه های دولتی و بین دولتی ها و مردم)

۸- ظرفیت سازی و توان افزایی در سطح شوراهای اسلامی، دهیاری ها و بهره برداران محلی

۹- ارائه خدمات آموزشی و ترویجی درست و کاربردی جهت افزایش بهره وری و بهبود زنجیره ارزش

۱۰- توجه به اصول و مبانی توسعه پایدار، متوازن و درونزا

۱۱- رعایت ابعاد مختلف توسعه و توجه کافی به ملاحظات اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی، اخلاقی، حقوقی، محیط زیستی، ساختاری، نهادی، کالبدی و امنیتی (پدافند غیرعامل) در تهیه و تدوین برنامه ها و طرح های توسعه ای

۱۲- برنامه ریزی اصولی و کاربردی جهت ارتقای سطح آگاهی عمومی (تعامل درست مردم شهر و روستا)

۱۳- اجرای درست و دقیق **قانون رفع موانع تولید** و استفاده بیشتر از ظرفیت بنگاه های کوچک و متوسط (**SMEs**)

۱۴- مطالعه و تقویت زنجیره ارزش و ایجاد ارزش افزوده متناسب با شرایط هر منطقه

۱۵- **شفاف سازی و اجتناب از تبعیض و نابرابری** (دادن فرصت های برابر به همه روستائیان و عشایر)

۱۶- استفاده از رویکردهای **توسعه مشارکتی فناوری** (ترکیب دانش بومی و دانش نوین برای ارایه راه حل های مناسب در هر منطقه)

۱۷- **رعایت حقوق مالکیت** بخصوص تعیین **تکلیف مالکیت اراضی کشاورزی** و خاتمه دادن به پرونده های **اختلافی سنواتی** بین مردم محلی و دولت (اراضی ملی و دولتی)

مقدمه دوم:

ضرورت توجه به

توسعه صنایع دستی و گردشگری

تعریف صنایع دستی:

- صنایع دستی از جمله فعالیت هایی است که در آن نیروهای جسمانی و روحی انسان دارای نقش اساسی است
- صنایع دستی در شمار صنایع ملی و ناوابسته ای است که به هیچ وجه نیازمند کارشناس و متخصص خارجی نیست و مواد اولیه مورد مصرف در آن ساده و به آسانی و ارزانی قابل تامین است.
- فعالیت در اکثر رشته های صنایع دستی محتاج ابزار و وسایل چندان پیچیده و سرمایه زیاد نیست و در واقع، ذوق و استعداد و مهارت صنعتگر اصلی ترین و مهمترین عامل تولید به حساب می آید.
- صنایع دستی، خصوصا در مناطق روستایی یکی از عوامل مکمل اقتصاد کشاورزی بوده و مانع مهاجرت های دایمی یا فصلی روستائیان می شود.

تعریف صنایع دستی:

• صنایع دستی بازتابی از تاریخ و تمدن هر قوم و ملت بوده و می تواند نقش موثری در زمینه تبادل و انتشار فرهنگ ها و سنن مناطق مختلف کشور باشد.

خلاصه، صنایع دستی عبارت است از « مجموعه ای از صنایع هنری و سنتی شامل بافته های داری، آثار چرمی و کاغذی، سفال و سرامیک ، هنرهای چوبی و حصیری، رودوزیهای سنتی، هنرهای فلزی و سنگی است که با محدودیت هنر و ذوق و زیبا شناختی ایرانی و بهره گیری از مواد اولیه قابل دسترس و بومی به کمک دست و ابزار مورد نیاز و با کاربری و زندگی فردی و جمعی تولید شده و ریشه در تاریخ کهن ایران زمین دارد.»

photo : Tasnimnews

photo : Milad KHorasani

نمایی از مراتع و زندگی عشایر

• نقش و کارکردهای اصلی صنایع دستی:

صنایع دستی، اثرات قابل ملاحظه ای در برطرف نمودن و یا **تخفیف و تعدیل مسایل اجتماعی و توسعه اقتصادی** دارد که مهمترین تاثیرات آن از نظر اقتصادی و اجتماعی را می توان در مقوله های ذیل جستجو نمود:

۱. **ایجاد اشتغال مولد و درآمد** برای گروه هایی از افراد **در شهرها و روستاها** که **دارای ذوق و هنر** بوده و مایلند تا با پرداختن به یکی از رشته های صنایع دستی از این رهگذر، **امرار معاش** نمایند.
۲. **ایجاد اشتغال جنبی و درآمد مکمل** برای روستائیان و خانواده شان در فاصله زمانی بین کاشت و داشت محصول و نیز در اوقات فراغت از فعالیت های کشاورزی

• نقش و کارکردهای اصلی صنایع دستی:

۳. جلوگیری از مهاجرت های بی رویه به شهرها و کاهش میزان وابستگی به خارج و تامین استقلال اقتصادی
۴. تقویت روحیه ابتکار در افراد و امکان بکارگیری از ذوق و خلاقیت های فردی در امر تولید انواع محصولات صنایع دستی به عنوان ارزنده ترین هنر کاربردی کشورمان .
۵. توسعه صادرات غیرنفتی و تامین بخشی از درآمد ارزی موردنیاز
۶. معرفی و حفظ ارزشهای فرهنگی، آداب و رسوم دیرینه و اصالت های موجود در جامعه
۷. زمینه سازی برای ایجاد صنعت مستقل و غیر وابسته کشور

چالش های کلی و عمومی
توسعه صنایع دستی و گردشگری

و

برخی راهکارهای پیشنهادی

برخی از چالشها و موانع موجود در حوزه توسعه صنایع دستی:

- برخی سیاست های ناکارآمد و غیرحمایتی
- **ضعف حمایت از هنرمند** (مشکل پوشش بیمه ای)
- کم توجهی به دانش بومی در تولید صنایع دستی
- بعضا **دانش محدود** راهنمایان سفر، تولید کنندگان و خریداران محصولات صنایع دستی
- برخی **سیاستهای گمرکی**
- بی ثباتی در قوانین و مقررات
- برخی مداخلات **انحصاری و رانتی**
- بعضا **فساد اداری** و روابط ناسالم
- **کاهش انگیزه کار و تلاش در بین جوانان**
- به فراموشی سپردن برخی هنرهای دستی و یا حتی مراسم آئینی و سنتی (اخیرا **احیای عروسک های بومی و محلی** و شناسنامه دار نمودن آنها و عرضه در بازارهای مختلف)
- **مهاجرت ذهنی جوانان روستایی** و تمایل ایشان به کارهای راحت تر و پردرآمدتر
- **مشکل بازاریابی** و بازاریارسانی محصولات

برخی از چالشها و موانع موجود در حوزه توسعه صنایع دستی:

- برخی محدودیت ها در جذب گردشگران خارجی (دیپلماسی و روابط بین الملل)
- آسیب جدی فعالان حوزه صنایع دستی و گردشگری از کرونا (نیازمند حمایت های ویژه)
- ضعف در برندسازی و بسته بندی و بازاریابی (اخیرا اقبال خوبی از بازاریابی دیجیتال شده است)
- کم توجهی به حفظ استقلال و خلاقیت فکری صنعتگر در ساخت صنایع دستی
- کم توجهی به ضائقه مشتری (نیاز و سلیقه مشتری)
- لزوم توجه به خلاقیت و نوآوری و به روز رسانی در تولید محصولات
- کم توجهی به ملاحظات محیط زیستی و پایداری منابع
- ضعف در آشنایی با زبان انگلیسی و برقراری ارتباط با گردشگران خارجی
- بعضا عدم رعایت انصاف در فروش محصولات به گردشگران خارجی که سبب بی اعتمادی آنها میشود
- بعضا ارایه محصولات بی کیفیت و تقلبی بجای محصولات اصلی (بی اعتمادی خریداران)
- و ...

راهکارهای پیشنهادی:

توجه به اولویت‌های ابلاغی وزارتخانه میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی:
(شامل ۳۴ بند)

محدودیت منابع و سایر محدودیت‌های سیاسی، اداری، اجتماعی و فرهنگی از یک طرف و اسناد بالادستی شامل سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی و سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی ایجاب می‌کند که هر وزارتخانه بر اهداف مشخص و محدودی که از اولویت بالایی برخوردار هستند، متمرکز شود و علاوه بر پیشبرد امور جاری، اصلاحات ساختاری برای محقق ساختن برنامه‌ها را در دستور کار خود قرار دهد.

توجه به اولویتهای ابلاغی وزارتخانه میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی:

۴- توجه به حفاظت از محیط زیست در برنامه‌ریزی‌ها و سیاستگذاری‌ها.

۵- اولویت واگذاری فعالیت‌ها به مردم و فراهم آوردن زمینه مشارکت هر چه بیشتر بخش خصوصی.

۶- توجه به رفع انحصارها و برقرار کردن فضای رقابتی در کنار تحت کنترل قرار دادن و قاعده‌مند کردن حوزه‌های انحصاری.

۹- اقدام جدی در راستای مبارزه با فساد اداری.

توجه به اولویت‌های ابلاغی (اولویت‌های تخصصی):

۱- آسیب‌شناسی، تنقیح قوانین و شناسایی حفره‌ها و معضلات قانونی مرتبط

۳- تدوین نهایی اصول سیاست‌های راهبردی و برنامه جامع توسعه گردشگری مطابق سند چشم‌انداز و اجرای آن در برنامه ششم توسعه.

۴- برنامه‌ریزی در جهت تسهیل توسعه زیرساخت‌های گردشگری توسط بخش خصوصی.

۵- طراحی و ساماندهی نظام‌های تولید و بهره‌برداری از آمار در سه حوزه میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری براساس استانداردهای جهانی (شفافیت).

توجه به اولویت‌های ابلاغی (اولویت‌های تخصصی):

۶- تهیه و ارائه بسته تبلیغات و بازاریابی به منظور ارتقای تصویر جاذبه‌های گردشگری ایران در بازارهای هدف جذب گردشگری خارجی و معرفی مناطق کمتر شناخته شده در سطح داخلی.

۷- افزایش تعاملات با شرکت‌های مشاور بین‌المللی بزرگ در زمینه صنعت گردشگری و استفاده از ظرفیت‌های آنها برای شکوفایی گردشگری ایران.

۱۵- مقابله با قاچاق میراث فرهنگی و دارایی‌های موزه‌ها.

۱۶- مقابله با تخریب میراث فرهنگی در جریان انجام پروژه‌های عمرانی.

۲۱- اقدام مؤثر در زمینه واگذاری بنگاه‌ها و اموال دولتی به بخش خصوصی.

سیاستهای کلان وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی (۳۷ بند):

۱. شناسائی و **مستند سازی میراث فرهنگی** (ملموس و غیر ملموس)، میراث طبیعی، هنرهای سنتی، **صنایع دستی** و **جاذبه های گردشگری** کشور
۲. شناخت گستره جغرافیائی، **پژوهش** و عمق یابی دوره های تاریخی، **معرفی و حمایت از فرهنگ، هنر و تمدن ایرانی**
۳. ارتقاء کمی و کیفی، تنوع بخشی و **گسترش پژوهشهای بنیادی، کاربردی و بهره گیری از علوم و فناوریهای روزآمد** در بخش میراث فرهنگی (ملموس و غیر ملموس)، هنرها و دانش سنتی، میراث طبیعی، صنایع دستی و گردشگری
۴. **معرفی ارزشها و ظرفیتهای نهفته** در میراث فرهنگی (مادی و غیرمادی)، میراث طبیعی، دانش و هنرهای سنتی و صنایع دستی و گردشگری کشور در سطح ملی، منطقه ای و جهانی
۵. تدوین نظام مدیریت **حفاظت، احیا، ساماندهی و بهره برداری خردمندانه** از آثار بر اساس معیارهای طبقه بندی و هرم ارزشی آنها
۶. تدوین نظام مدیریت حفاظت و **نجات بخشی آثار فرهنگی** (ملموس و غیر ملموس) و طبیعی **در معرض خطر**، و یا در شرایط بحران و هنرهای سنتی در حال زوال (با بند ۳)

سیاستهای کلان وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی (۳۷ بند):

۸. توسعه کمی و کیفی نظام آموزشی رسمی (در مقاطع مختلف آموزشی) و عمومی بمنظور ارتقاء دانش تخصصی و همگانی، ترویج فرهنگ و گسترش آگاهی‌های عمومی در زمینه میراث فرهنگی (ملموس و غیر ملموس)، طبیعی، صنایع دستی و گردشگری
۹. تعمیق وحدت ملی و وفاق اجتماعی و درک و احترام متقابل در میان فرهنگ‌های بومی کشور با تاکید بر بقا و رقاء فرهنگ و هویت ملی – اسلامی ایران از طریق صیانت از تنوع فرهنگی و گسترش گردشگری
۱۰. تقویت باور و عزم ملی در ارکان تصمیم‌گیری کشور و اقشار مختلف جامعه از طریق توسعه بخش میراث فرهنگی (ملموس و غیرملموس)، طبیعی، گردشگری و صنایع دستی و ارتقاء جایگاه آن در برنامه‌های توسعه
۱۱. نهادینه سازی ارزشهای میراث فرهنگی (ملموس و غیرملموس)، هنرهای سنتی و طبیعی کشور، حفظ و تقویت سرمایه اجتماعی بخش از طریق توسعه آموزش‌های رسمی و تخصصی و ارتقاء آگاهی عمومی، مسئولیت همگانی و مشارکت حداکثری مردم در حفاظت و بهره‌برداری خردمندان از آنها

سیاستهای کلان وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی (۳۷ بند):

۲۱. ایجاد سازوکارهای لازم و تقویت انگیزه در مجامع علمی جهانی برای مطالعات ایران‌شناسی و پژوهش‌های مرتبط با تمدن ایرانی-اسلامی

۱۳. ایفای تعهدات ذیربط بین‌المللی و منطقه‌ای، توسعه طرح‌ها و پروژه‌های مشترک، تبادل تجارب، ارتقای سطح همکاری و تعامل موثر با کشورها، مجامع علمی، پژوهشی و دانشگاهی و سازمان‌های بین‌المللی در بخش میراث فرهنگی (ملموس و غیرملموس)، طبیعی، صنایع دستی و گردشگری

۱۴. توسعه همکاری‌های علمی، پژوهشی، آموزشی و اجرایی با مراکز آموزش عالی، دانشگاهی و موسسات پژوهشی در بخش میراث فرهنگی (ملموس و غیرملموس)، طبیعی، صنایع دستی و گردشگری

۱۵. بهره‌گیری از سازوکارهای مدیریت یکپارچه بمنظور گسترش همکاری و هم‌افزایی در فعالیتهای بین‌حوزه‌ای و بین‌بخشی و افزایش بهره‌وری

سیاستهای کلان وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی (۳۷ بند):

۱۶. تدوین نظام جامع حمایت از فعالیتهای خلاقانه و ابتکارات داوطلبانه

۷۱. اعتماد سازی و حمایت از گردشگران، ساماندهی خدمات گردشگری در مبادی و مقاصد گردشگری و تسهیل ورود و خروج گردشگران

۸۱. تدوین نظام جامع استانداردهای ناظر بر محصولات و خدمات گردشگری

۹۱. حمایت از تنوع محصولات گردشگری و صنایع دستی و خلق مزیت‌های جدید بمنظور پاسخگوئی به بازارهای هدف

۲۰. بهره گیری از روشهای نوین تبلیغات، بازاریابی و ارائه بسته های محصولات گردشگری کشور بمنظور معرفی مزیتها و محصولات گردشگری و صنایع دستی کشور

سیاستهای کلان وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی (۳۷ بند):

۱۲. شناسائی بازارهای هدف گردشگری و صنایع دستی، تبادل تجارب، ارتقاء سطح همکاری
فیما بین با تاکید بر ایجاد توازن در تبادل گردشگر

۲۲. توسعه زیر ساختهای مرتبط با گردشگری و صنایع دستی با استفاده از مشارکت حداکثری
جامعه ذینفعان و با اولویت فعالیتهای و مناطق دارای مزیت نسبی

۳۲. ایجاد شرایط حقوقی- مدیریتی و اقتصادی مناسب برای تعامل سازنده میراث فرهنگی و
طبیعی با حیات جاری جامعه بمنظور ایجاد ارزش افزوده اقتصادی میراثها بویژه در شهرها و
بافتهای تاریخی با هدف جلوگیری از تخریب آنها

۲۴. اتخاذ تدابیر لازم بمنظور ایفای سهم و نقش بخش میراث فرهنگی، صنایع دستی و
گردشگری در ارتقاء شاخصهای اقتصاد ملی، اشتغال زائی، کاهش محرومیت مناطق محروم و
افزایش سطح معیشت جوامع محلی.

سیاستهای کلان وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی (۳۷ بند):

۲۵. ایجاد زمینه های لازم برای کاهش اتکاء بخش به منابع مالی دولتی از طریق افزایش مشارکت و سرمایه گذاری بخش خصوصی داخلی و خارجی

۶۲. تدوین نظام جامع حمایتی (تعرفه ای و غیرتعرفه ای) و تشویقی (مالی و غیرمالی) از فعالان در بخش میراث فرهنگی، طبیعی، صنایع دستی و گردشگری

۷۲. گسترش و حمایت از گردشگری طبیعی و روستائی بمنظور افزایش نشاط اجتماعی، سلامت عمومی، رونق روستا، گردش متوازن مالی و کاهش مهاجرت های روستائی

۸۲. ایجاد نظام مدیریت داده و اطلاعات یکپارچه، به روز و کارآمد بخش با پشتیبانی سیستم اطلاعات جغرافیائی (GIS) بمنظور جمع آوری، بازخوانی، پردازش، انتقال و تبادل اطلاعات و ایجاد امکان دسترسی ذینفعان و با تاکید بر ضرورت استقرار نظام حسابهای اقماری

سیاستهای کلان وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی (۳۷ بند):

۲۹. ارتقاء کمی و کیفی نیروی انسانی از طریق ایجاد نظام بهینه جذب، آموزش، ارتقاء تخصص و مهارت و حمایت از نیروی انسانی شاغل در بخش

۳۰. توانمندسازی جوامع محلی، ساماندهی و انتظام بخشی به فعالان بخش میراث فرهنگی (ملموس و غیرملموس)، طبیعی، صنایع دستی و گردشگری و حمایت از ایجاد و توسعه تشکلهای غیردولتی در این بخش

۳۲. بهینه سازی ساختار مدیریتی بمنظور اثربخشی حاکمیت از طریق کاهش تصدی گری و تمرکز دولت در حوزه سیاستگذاری، هدایت، حمایت و نظارت و همچنین ارتقاء نقش و سهم بخش غیردولتی

۳۳. ایجاد نظام مدیریت بهروز و کارآمد مدیریت و کنترل پروژه بمنظور هدایت، پایش و ارزیابی مستمر فعالیتهای بخش

سیاست‌های کلان وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی (۳۷ بند):

۴۳. بکارگیری اصول و سازوکارهای **ارزیابی محیطی راهبردی** (ارزیابی محیطی استراتژیک) در توسعه بخش بمنظور **تحقق مفاد سند چشم انداز** بخش میراث فرهنگی (ملموس و غیرملموس)، طبیعی، صنایع دستی و گردشگری

۵۳. تبیین و نهادینه کردن **معیارهای اخلاق حرفه ای** در فعالیتهای مرتبط با بخش از جمله **کد اخلاق گردشگری** برای **ارتقاء سطح سلامت** بخش میراث فرهنگی (ملموس و غیرملموس)، طبیعی، صنایع دستی و گردشگری و انطباق آن با **معیارها و ارزشهای ملی - اسلامی**

۶۳. **صیانت از میراث طبیعی و تنوع زیستی و تنوع منظر** کشور و تعمیق رابطه مردم با طبیعت از طریق توسعه پایدار طبیعت گردی

۳۷. شناسائی، معرفی و حمایت از **گنجینه های زنده بشری، مشاهیر و مفاخر فرهنگ و هنر و حوزه تمدنی ایران**

راهکارهای پیشنهادی

- فعال سازی شورای سیاستگذاری و هماهنگی توسعه پایدار گردشگری و صنایع دستی جهت حمایت و تقویت صنعت گردشگری (توریسم)
- لزوم تقویت انسجام سازمانی و ایجاد هماهنگی بین بخشی (هم گرایی و هم افزایی توانها)
- لزوم فعالیت همه انجمن ها، مجامع و نهادها ذیل سیاستگذاری این شورا (وحدت فرماندهی)
- پایش و ارزیابی همه فعالیت های حوزه گردشگری و صنایع دستی با همکاری همه سازمانها و نهادهای عمومی و مجامع ذی نفع (Stakeholder Engagement Plan)
- تدوین اطلس رویداد های گردشگری برای هر سال و اطلاع رسانی به طرق مقتضی

راهکارهای پیشنهادی

- انعقاد تفاهم نامه ای فی مابین **اتاق تعاون ایران** با **وزارت میراث فرهنگی**، **گردشگری و صنایع دستی** در خصوص تشکیل، **توسعه و گسترش تعاونی های گردشگری** و بهره مندی از امکانات آن وزارتخانه
- راه اندازی سامانه (**taavon.co**) در اتحادیه های استانی به منظور حمایت از اعضا در زمینه خرید مواد اولیه، ارائه خدمات آموزشی، صدور کارت و ثبت نام بیمه، عرضه و فروش تولیدات تعاونی ها و اعضا به صورت مجازی

راهکارهای پیشنهادی

در زمینه **تبلیغات و بازاریابی محصولات بومی** هم نیاز به یک **حرکت کشوری و ملی** وجود دارد تا در ادامه شناخت و بازاریابی ملی این محصولات، **امکان عرضه و صادرات** آن به دیگر کشورها فراهم شود.

فرآیند بازاریابی و شناخت کلی این محصولات **بسیار محدود** بوده و شاید گروه هدف صنایع دستی تنها **سفال لاله جین، قلم زنی و خاتم کاری های اصفهان، چاقو و ظرف های مسی زنجان، قالی های ترکمن** را از صنایع دستی ایران به یاد داشته باشند در حالی که محصولات **چون معرق، سفال، سوزن کاری، منبت، حصیربافی، سرامیک، پارچه قلمکار، میناکاری** و غیره در کشور در درجه عالی آن در حال تولید هستند.

سؤالات اصلی:

- ۱- نقش توسعه صنایع دستی در توسعه گردشگری چیست؟
- ۲- نقش توسعه صنایع دستی در رونق تولید و بهبود معیشت جوامع محلی و تحقق توسعه محلی و منطقه ای چیست؟
- ۳- نقش توسعه محلی و منطقه ای در توسعه صنایع دستی و رونق صنعت گردشگری چیست؟

پاسخ سؤال اول:

۱- نقش توسعه صنایع دستی

در

توسعه گردشگری چیست؟

(جذب گردشگران برای بازدید از کارگاه های صنایع دستی)

حکایت تمرکز بر صنایع دستی، حکایت یک تیر و دو نشان اقتصادی و فرهنگی است

در کنار اهداف اقتصادی که تمرکز بر تولید صنایع دستی دارد از دریچه این محصولات می توان به اهداف فرهنگی مستتر در آن هم دست پیدا کرد؛

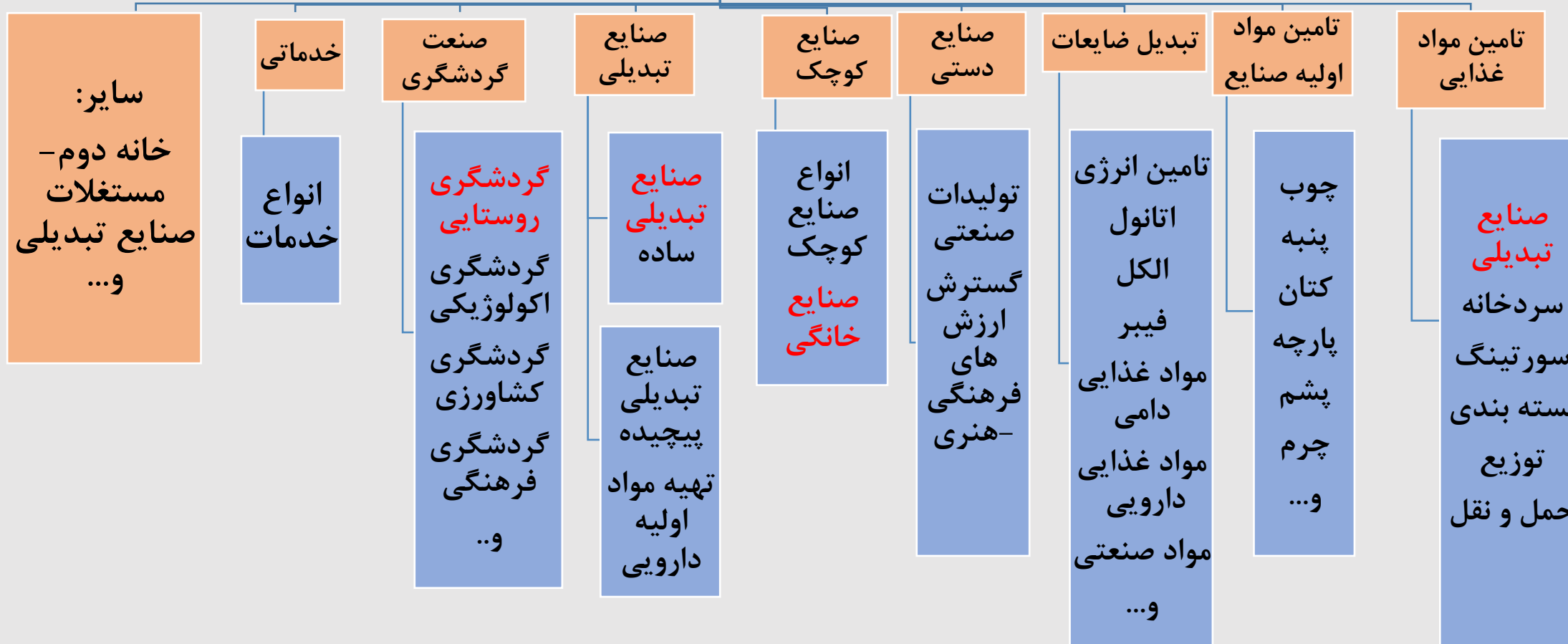
صنایع دستی کشور می تواند سفیران فرهنگی کشور باشند و غنای فرهنگی و تاریخی کشور را به جهان عرضه کنند؛

این فرآیند در حالی اتفاق می افتد که کشورهای غنی از فرهنگ و تاریخ مانند ایران مصرف کننده محصولات غربی شده اند و کشورهای غربی خواستار صنایع دستی و فرهنگ های تاریخی!

تولیدات صنعتی و خدماتی در روستا

تولیدات دانش محور (ژنتیک، نانو، آفت کش، صنایع)

تولیدات صنعتی (ابزار کار، تراکتور، موتور پمپ و...)

انواع رویکردها در گردشگری:

گردشگری پایدار
گردشگری اجتماع محور
گردشگری حق محور
گردشگری مسئولانه

نقش روستاها در:

گردشگری روستایی
گردشگری کشاورزی
بومگردی (اکوتوریسم)

لزوم توجه به گردشگری اجتماع محور

در سالهای اخیر، سازمانهای بین‌المللی چندین برنامه یا مدل برای منتفع شدن از گردشگری به شکل توسعه روستایی و محو فقر را بسط داده‌اند. یکی از این مدلها، گردشگری اجتماع -محور (**CBT-Community Based Tourism**) است که با تضمین حضور و درگیر کردن جامعه محلی در فعالیتهای گردشگری، منبع درآمدی برای آنها فراهم می‌کند.

گردشگری اجتماع - محور همچنین به توسعه اقتصادی مناطق و حفاظت فرهنگی و زیست محیطی بدون خسارت رساندن به جاذبه‌های گردشگری آنها کمک می‌کند.

لزوم توجه به گردشگری اجتماع محور

گردشگری یک پدیده اجتماعی - اقتصادی است که

هم به عنوان یک نوشدارو برای منافع حاصله مورد ستایش قرار می گیرد و

هم به خاطر خطرات اقتصادی، اجتماعی، محیط زیستی و سیاسی که به ویژه برای جامعه میزبان میتواند به وجود آورد، متهم میشود.

مجموعه معیارهای سازمان جهانی گردشگری در کاهش فقر:

- اشتغال فقرا در کسب و کارهای گردشگری.
- فقرا یا کسب و کارهایی که فقرا را به کار میگیرند کالاها و خدمات برای کسب و کارهای گردشگری عرضه میکنند.
- فروش مستقیم کالاها و خدمات به بازدیدکنندگان توسط فقرا (اقتصاد غیررسمی).
- تاسیس و اداره کسب و کارهای مرتبط با گردشگری توسط فقرا - برای مثال بنگاههای خرد، کوچک و متوسط (MSMEs) یا بنگاههای اجتماع-محور (اقتصاد رسمی).
- مالیات یا عوارض بر درآمد یا سود گردشگری که دریافتی های آن نصیب فقرا میشود.
- کمک / پشتیبانی داوطلبانه بنگاه های گردشگری یا گردشگران.
- سرمایه گذاری در زیرساختهایی که محرک آنها گردشگری بوده است مستقیما یا از طریق پشتیبانی کردن سایر بخشها نیز به فقرای منطقه نفع میرساند (اشتغال عمومی).

مزایای گردشگری اجتماع محور:

- ۱- منتفع شدن جامعه محلی بصورت مستقیم و غیرمستقیم
- ۲- فراهم شدن بستری برای ارایه محصولات و خدمات روستایی (بازار متحرک)
- ۳- تقویت سرمایه اجتماعی در بین مردم محلی
- ۴- تکمیل زنجیره تامین و زنجیره ارزش (فرآوری محصولات کشاورزی و دامی)
- ۵- زنده نگه داشتن مراسمی فرهنگی و آئینی و حفظ اصالت و هویت روستا

مزایای گردشگری اجتماع محور:

۶- نهادسازی و یا تقویت نهادهای موجود (در راستای حفظ منافع مشترک)

۷- کمک به کاهش اختلافات و یا مناقشات داخلی

۸- همکاری در احیای منابع طبیعی و حفاظت از محیط زیست

۹- بهبود نسبی سطح رفاه محلی

۱۰- کمک به حفظ امنیت روستا

۱۱- حفظ دانش بومی و میراث ناملموس روستایی

سازوکارهای توزیع منافع:

متناسب با شرائط فرهنگی و اجتماعی هر منطقه، می بایست سازوکار مناسبی تعیین شود که اکثر اعضای جامعه محلی بصورت مستقیم و یا غیرمستقیم از حضور گردشگر (صنعت گردشگری) متنفع شوند. بعنوان مثال:

۱- تقسیم کار در بین اعضای جامعه محلی متناسب با داشته ها و علایق ایشان

۲- نوبتی نمودن رایه خدمات اقامتی و پذیرایی (دادن فرصت برابر به همه)

۳- تعیین سهمی از درآمدهای حاصل از گردشگری و واریز آن به صندوق آبادانی روستا (جهت هزینه نمودن در زمینه های عام المنفعه و توسعه روستایی)

پاسخ سؤال دوم:

۲- نقش توسعه صنایع دستی

در

رونق تولید و بهبود معیشت جوامع محلی

و

تحقق توسعه محلی و منطقه ای چیست؟

معرفی یک طرح کارآفرینی محلی تایلندی (OTOP)

OTOP یک طرح کارآفرینی محلی برای مناطق مختلف تایلند است که توسط نخست وزیر پیشین این کشور، تاکسین شیناواترا در سال های ۲۰۰۱-۲۰۰۶ راه اندازی شد.

هدف اصلی از اجرای این طرح، حمایت از محصولات محلی در بیش از ۷۰۰۰ منطقه کشور است.

OTOP به معنای "یک منطقه، یک محصول"، طرحی است که دولت تایلند برای حمایت از محصولات محلی منحصر به فرد راه اندازی کرده است و برای بازاریابی آنها به کار می رود.

معرفی یک طرح کارآفرینی محلی تایلندی (OTOP)

OTOP از روی طرح موفق **یک روستا، یک محصول (OVOP)** **ژاپن** الگوبرداری شده است. این برنامه در نظر دارد **کیفیت محصولات محلی را ارتقا دهد؛** طی این برنامه، **از هر منطقه یک محصول** انتخاب می شود و به عنوان **برند تجاری** آن منطقه معرفی می شود.

در مرحله بعدی محصولات آنها **بازاریابی** شده و در **بازارهای بین المللی** معرفی می شوند.

محصولات OTOP، **گستره زیادی از محصولات محلی** را شامل می شوند؛ مانند **صنایع دستی**، پارچه ها و لباس های نخی و ابریشمی، **زیورآلات** و وسایل مربوط به خانه داری، **تزیینات منزل** و بعضی خوراکی ها.

معرفی یک طرح کارآفرینی محلی تایلندی (OTOP)

برای محصولات OTOP معمولاً در نمایشگاه‌های مختلف تخفیف نیز لحاظ می‌شود؛

البته بعضی محصولات مانند خوراکی‌ها، نوشیدنی‌ها، منسوجات، صنایع دستی بافتنی، صنایع هنری، وسایل مربوط به خانه و اقلام مربوط به تزیینات منزل معمولاً کمتر تخفیف می‌گیرند.

معرفی یک طرح کارآفرینی محلی تایلندی (OTOP)

محصولات OTOP در مناطق مختلف تولید می‌شوند.

شمال تایلند به خاطر نوع طبیعت خود دارای محصولاتی مانند چوب‌های
حکاکی شده، محصولات ساخته شده با نقره، بعضی محصولات مربوط به
صنعت کاغذ، سرامیک، سبدهای بامبو، پارچه‌های نخی و محصولات
ساخته شده با نقره است.

<https://economic.mfa.ir/portal/newsview/30968>

معرفی یک طرح کارآفرینی محلی تایلندی (OTOP)

شمال شرق تایلند معمولاً دو نوع لباس تولید می کند؛
یکی لباس های مربوط به کار و

دیگری لباس های تولید شده با ابریشم مرغوب که با مهارت زیادی برای
مراسم مختلف مانند جشنواره ها و مراسم عروسی دوخته می شود.

لباس های نوع دوم به عنوان محصولات OTOP برگزیده شده اند.
پارچه های نخی و ابریشمی با طراحی سنتی، محصولات صنعتی ساخته
شده با استفاده از بامبو و محصولات دیگری مانند سبدهای بافته شده نیز
از محصولات این منطقه به شمار می آیند.

معرفی یک طرح کارآفرینی محلی تایلندی (OTOP)

سازمان توسعه جامعه محلی

(Community Development Department)

وابسته به وزارت داخلی تایلند

با کمک دفتر گردشگری تایلند

(Tourism Authority of Thailand)

زیرمجموعه وزارت گردشگری و ورزش تایلند

و

بعضی دیگر از نهادهای مرتبط (مانند سازمان توسعه صادرات)

مسئول مستقیم پروژه OTOP هستند.

معرفی یک طرح کارآفرینی محلی تایلندی (OTOP)

با توجه به ماهیت محصولات کشاورزی و باغبانی، زمان خرید و فروش محصولات OTOP یک چالش برای فروش این محصولات است.

چگونگی انجام ملاقات های بازاریابی و فروش، کنترل کیفیت (لزوم رعایت استانداردها)، ظرفیت تولید، ترجیحات مربوط به طراحی و چالش های بازاریابی مهم ترین نگرانی ها در ارتباط با این محصولات هستند.

سازمان توسعه صادرات وزارت بازرگانی تایلند نیز وظیفه دارد در راستای صادراتی کردن محصولات OTOP و معرفی آنها به خریداران، اقدامات لازم را انجام دهد.

معرفی یک طرح کارآفرینی محلی تایلندی (OTOP)

مسئولان طرح OTOP ، سالانه یک نمایشگاه در محل نمایشگاه‌های بین‌المللی بانکوک برگزار می‌نمایند و به معرفی محصولات خود می‌پردازند.

نمایشگاه سال ۲۰۱۸ OTOP در روزهای ۲۸-۲۰ مرداد ۱۳۹۷ برگزار شد.

این نمایشگاه یازدهمین دوره OTOP بود که در محل دائمی نمایشگاه‌های بین‌المللی OTOP برگزار شد.

در نمایشگاه‌های OTOP، محصولات بیش از ۱۰۰ روستا به نمایش گذاشته می‌شوند.

معرفی یک طرح کارآفرینی محلی تایلندی (OTOP)

OTOP یک طرح کارآفرینی محلی برای مناطق مختلف تایلند است که توسط نخست وزیر پیشین این کشور، تاکسین شیناواترا در سال های ۲۰۰۱-۲۰۰۶ راه اندازی شد.

هدف اصلی از اجرای این طرح، حمایت از محصولات محلی در بیش از ۷۰۰۰ منطقه کشور است.

OTOP به معنای "یک منطقه، یک محصول"، طرحی است که دولت تایلند برای حمایت از محصولات محلی منحصر به فرد راه اندازی کرده است و برای بازاریابی آنها به کار می رود.

طرح

"یک روستا، یک محصول"

صندوق کارآفرینی امید

در روستاهای مختلف کشور

نظیر: روستای حصیربافی ایران (فشته در گیلان)

پاسخ سؤال سوم:

۳- نقش توسعه محلی و منطقه ای

در

توسعه صنایع دستی

و

رونق صنعت گردشگری

چيست؟

توسعه محلی و منطقه ای پایدار یعنی
توسعه همه جانبه، متوازن و درون زا
توسعه ای که دارای ابعاد مختلف
فرهنگی، اجتماعی، نهادی، اقتصادی، محیط زیستی، سیاسی و ...
است لذا

هم از تخریب محیط زیست پیشگیری میشود
و هم با توسعه مشاغل جایگزین و مکمل
(Alternative Livelihood)

نظیر توسعه صنایع دستی و گردشگری
سبب کاهش فشار بر منابع طبیعی و بهبود معیشت جوامع محلی
میشود

جشنواره روستایی شو (از سال ۱۳۹۸)

Andishe Pouya Rural Entrepreneurship Development Center

کانون توسعه کارآفرینی روستایی اندیشه پویا

غیردولتی، غیر انتفاعی، غیرسیاسی و داوطلبانه

#roustaei_sho

#روستایی_شو

www.rsweek.ir

وجوه مشترک کارآفرینان

ریسک‌پذیری (جرأت و جسارت داشتن)

پیش‌قدم بودن

پشتکار و سختکوشی

تمایل به کار تیمی و گروهی

پای بندی به اخلاق

نوآوری، خلاقیت، ایده‌پردازی

هدف‌گذاری و نتیجه‌گرا بودن

اهل کار و عمل بودن

شناخت خوب از بازار و نیاز بازار

توجه به آینده

مثبت‌اندیشی و امیدواری (امید به موفقیت)

مشارکت‌پذیری

اعتماد به نفس

داشتن حس نوع دوستی

صبر و بردباری

توجه به مدیریت مالی و هزینه‌ها

روستای نوآور

- نام و نام خانوادگی: **فرهاد مسعودی** (شماره تماس: ۰۹۱۱۹۶۷۰۹۳۵)
- (استان: گلستان، شهرستان: علی آباد کتول ، روستا: سیاهرودبار
- اقلیم منطقه: معتدل
- نوع کسب و کار: شخصی
- دسته نوآوری: **منابع طبیعی و آبخیزداری (احیای پوشش گیاهی جنگلها و مراتع، حفظ آب و خاک، استحصال آب باران و...)**
- کاربرد نوآوری: گردشگری، احیای صنایع دستی، حفظ منابع طبیعی، آبادانی و توسعه روستا

تأثیرات نوآوری:

- احیای دانش بومی روستا در زمینه صنایع دستی (عروسک سازی و نمد)
- اشتغالزایی برای ساکنین روستا
- جذب گردشگر به روستا
- درآمدزایی برای خانوارهای روستایی و ایجاد تحرک اقتصادی
- ایجاد گروه مردمی خودجوش جهت پیگیری امور و رفع مشکلات روستا و تلاش برای تقویت و افزایش اعضای فعال در آن
- توسعه فضای سبز و احیای محیط زیست به صورت چشمگیر

احیا : افتخار ، مقابله فرهنگی

به سلامتی **سرخدار** که تو اوج نیل بندون
زمستون ذات سبز نشون میدهد
و گرنه تو تر تا بستون که هر علف عزیز ادعای سبزی
داره.... سلامتی تمام حامیان سرخدار

zeinab kazwaji

پوزدار
افغانستان بوم گردی
رستوران سنتی
۰۰۹۳ ۶۳۳۰۰ | ۰۰۹۳ ۶۳۳۰۰
دورترین رستوران بوم گردی افغانستان و پاکستان
انسان دوستانه | روستای سیاه زوهار | پوره بدای | سمیرغا و نان ایلر مسکونی
۰۰۹۳ ۶۳۳۰۰

گسترش کارگاههای صنایع دستی و محصولات روستایی

- * قالببافی
- * پارچه و حوله بافی طرح ابریشم ۳
- * تولید عروسک ۲
- * منجوق دوزی
- * گلدوزی ۲
- * توف بافی ۲
- * خراطی با چوبهای غیر سرخدار ۲
- * مزرعه گیاهان دارویی ۳
 - زنبورستانها ۲۵
 - خانه های مسافر ۱۰

□ من هم یک سرخدارم

گوجینو
موجے نو

به امید دیدار شما در روستای شفیع
آباد، دهستان تکاب، حاشیه ی
بیابان لوت، استان کرمان

قنات، میراث پدر بزرگ هایمان
است.

راهروی زیرزمینی است که
آب را از سفره های زیرزمینی
به روستاهای ما می آورد.

خودمان
تسهیلگر
شدیم.

سىمرغ

شرایط برای حضور سیمرغ

❖ تمیز باشد

❖ جنگل داشته باشد

❖ مردمش مهربون باشن

❖ با هم همکاری کنن

صندوق حمایت

از جنگل

khaneh_tilagh

6044

دنبال کننده ها دنبال می کنید

۲'۱۵۵

124

پیست

پیام

اقامتگاه بومگردی تیلان

گلستان، مینودشت، روستا قلعه قافه بالا

اقامتگاه توسط ده دختر با اراده مدیریت میشه

۰۹۹۱۹۵۷۷۷۲۱ خانم خواجه

هدف حفظ جنگلهای هیرکانی و توانمندسازی بانوان

+ sheevaasfari , y.farashah , yahya_beyk_historical_ecolodge

49 نفر دیگر این را دنبال می کنند

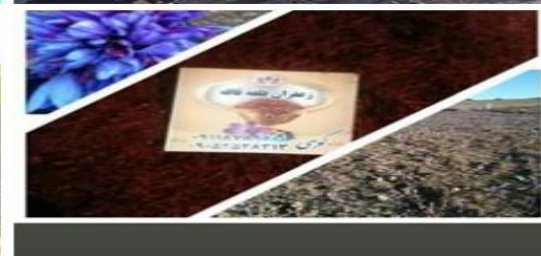
غذا محلی کدو قلی

کیک تولد

امید است که از طریق

ایجاد عزم و وفاق ملی و همچنین

هماهنگی و همکاری موثر نهادهای ذیربط،

هر چه سریعتر، مسایل مبتلابه صنایع دستی، گردشگری و توسعه روستایی

سر و سامان داده شوند

و

با استفاده از نقش تولیدی و خدماتی روستاها و جوامع عشایری

فشار مازاد بر منابع پایه کاسته شود و از طریق بازی بُرد-بُرد، مناطق روستایی و شهری

رونق بیشتری یافته و فضای نشاط، شادابی و شکوفایی در سطح جوامع محلی

تقویت شود.

شعری بسیار زیبا و پرمعنی از مرحوم **مجتبی کاشانی**

ثروت ما، خاک و آب و نفت نیست

نردبان در پیش پاهای شماست

هرچه کشتی می کنی آن را درو

تا به کی در حسرت بیگانه ای

ما چرا خود را اسیری می بریم

ما چرا باید تن آسائی کنیم

باید از باغ جوانی بهره برد

میوه باغ جوانی، دانش است

صحبت از اقبال و شانس و بخت نیست

تا کجا رفتی همان جای شماست

گندم از گندم ولیکن جوز جو

گر به خویش آیی، خدای خانه ای

از جوانی رو به پیری می بریم

ما چرا باید من و مایی کنیم

میوه هایش را به موقع چید و خورد

باور است و کوشش است و خواهش است

A scenic autumn landscape. In the foreground, a large, dark tree with vibrant yellow and orange leaves frames the top and left sides of the image. The sun is shining brightly from behind the tree on the right, creating a lens flare effect. The background features rolling green hills under a clear blue sky. The overall mood is peaceful and beautiful.

با تشکر از
همراهی شما

موانع توسعه کسب و کارها

(موانع کسب و کار از ابعاد مختلف)

موانع سیاستی (سیاستگذاری)

- ضعف در اجرای سیاست‌های کلی نظام در امور «تشویق سرمایه گذاری»
- تمرکز قدرت و اختیارات در بخش دولت و غلبه حکمرانی و رویکرد برنامه ریزی از بالا به پایین
- **اتکای بیش از حد به توان محدود دولت با توجه به ناکارآمدی های ذاتی بخش دولتی**
- تمرکز عمده کارهای عمرانی و توسعه ای در دست نهادهای شبه دولتی
- **بالا بودن ریسک سرمایه گذاری** بدلیل حساسیت بالای سیاسی، اجتماعی و دشواری سازماندهی و مدیریت این حوزه به علت تعدد ذینفعان و گستردگی آن
- ضعف هماهنگی در بین قوا و تعدد مراجع تصمیم گیری و بی ثباتی سیاستها و برنامه های دولت
- **کم توجهی و عدم رعایت قوانین خصوصی سازی و سیاست های ابلاغی اصل ۴۴**
- **فقدان جریان آزاد اطلاع رسانی و شفافیت در نظام سیاستگذاری و برنامه ریزی و تخصیص منابع**
- تصمیم گیری های غیرکارشناسی و خارج از ظرفیت زمانی مناسب
- نقش کم رنگ سفارتخانه ها در بازاریابی و تجارت
- ضعف سیاست‌های کلان اقتصادی موثر بر بازار
- **ضعف در سیاست‌های فعال بازار کار و سیاست‌های تنظیم روابط کار**
- عدم کفایت سیاست‌های حمایتی و لزوم تدوین نظام تامین اجتماعی چندلایه
- **عدم وجود سیاست مشخص در قبال استفاده از محیط زیست و همچنین کنترل روند تخریبی محیط زیست**
- **عدم اطمینان کافی بخش خصوصی در خصوص حمایت از شرکت‌های خصوصی به منظور ایجاد محیط امن تولیدی**
- **عدم توجه کافی به تناسب فارغ التحصیلان دانشگاهی با ظرفیت های فضای کسب و کار**

- **خام فروشی** و کم توجهی به صنایع تبدیلی و تکمیلی و برندسازی در صادرات محصولات دارای ارزش افزوده
- اعطای امتیاز به سرمایه گذاران به جای تضمین قراردادها در چارچوب امنیت سرمایه گذاری
- **کم بودن درآمد کشاورزان و عدم امکان ایجاد سرمایه برای کشاورزان**
- بالا بودن کارمزد تسهیلات و اعتبارات و هزینه های اعتبارات بانکی
- **بالا بودن هزینه تولید بواسطه بالا بودن نرخ تورم**
- **ضعف هماهنگی بین بخش بازرگانی و کشاورزی در تولید و واردات و یا صادرات محصولات کشاورزی**
- ناکارآمدی و نامناسب بودن تعرفه ها، بالابودن تعرفه های گمرکی و ناچیز بودن حمایت های صادراتی
- مغفول ماندن و عدم تبیین ارزش، جایگاه و کارکرد اقتصادی آب در برنامه ریزی ها (حسابداری ملی آب)
- **عدم سازماندهی بازارهای آب**
- بهره‌وری کم آب
- قیمت گذاری خدمات آب توسط دولت و نبود نهاد حامی و تنظیم مقررات و عدم توجه به ارزش اقتصادی آب
- **هزینه های بالاسری ناشی از فساد اداری**

- ضعف در سرمایه گذاری برای ارتقای استانداردهای صادراتی
- کارایی ضعیف در نظام اقتصادی و سیاسی برای سرمایه گذاری
- ضعف پیوند بین سرمایه گذاری های داخلی و خارجی
- بی ثباتی قوانین و سیاستهای پولی و مالی
- وابستگی بیش از حد و غیر لازم به درآمدهای نفتی
- ناکارآمدی و ضعف در سازوکارهای بیمه ای (تامین اجتماعی چندلایه)
- پایین بودن درجه رقابت پذیری اقتصاد ملی و وجود حجم عظیم انحصارات متعدد در عرصه های مختلف کشور
- ضعف شدید و مفرط نظارت در ابعاد مختلف
- تجربه تورمهای بالا و دورقمی در طول بیش از دو دهه متوالی در اقتصاد کشور و نااطمینانیهای تورمی ناشی از آن و همچنین بالا بودن سطح انتظارات تورمی جامعه
- ضعف جدی و مفرط نظام تامین مالی در اقتصاد ایران.

- کنار گذاشته شدن عملی ذینفعان از **فرایند مشارکت در نظام برنامه ریزی** (سیاستگذاری، اجرا و بهره برداری)
- کم توجهی به فرهنگ کار و تلاش در سطح کشور
- غلبه **فساد سیستماتیک** در سیستم اداری کشور
- نگرش تبعیضی و انحصار طلبی بعضی نهادها و یا شرکت ها در طراحی و اجرای پروژه های عمرانی و اقتصادی
- کم توجهی به **استقرار نظام شایسته سالاری** در انتصابات داخل کارگاه های تولیدی - غفلت از بکار گیری سرمایه های اجتماعی
- عدم فرهنگ سازی در بستر جامعه جهت ارتقا جایگاه سرمایه گذاری و کارآفرینی
- **تضعیف فرهنگ کارگروهی و تیمی**
- **ضعف تشکل های صنفی و بهره برداری**
- کم توجهی به سلیقه ها و فرهنگ مصرف کننده در کالای تولیدی
- **ضعف در فضای اطلاع رسانی کارآمد و به روز**
- کمبود سطح آگاهی های عمومی از طریق در دسترس قراردادن و ارائه ارزان اطلاعات لازم در زمینه آغاز و مدیریت کسب و کار
- **عدم احترام به حقوق مالکیت** و مبادله آزادانه حقوق مالکیت های فردی و خصوصی (**ترس از ثبت اختراعات**)

موانع فناوری (Technology)

- انحصار تمرکز تکنولوژی در بخش دولت
- ضعف در استفاده از ظرفیتهای بخش خصوصی برای ساماندهی تحقیقات
- فقدان مشوق های واقعی برای ایجاد خلاقیت و کم توجهی به نخبگان و مخترعین و نوآوری های ایشان
- فقدان برنامه های پژوهشی متناسب با نیازهای کشور و غیر کاربردی بودن تحقیقات مراکز پژوهشی و نیز عدم وجود مکانیزم مناسب انتقال تکنولوژی
- ناتوانی در تبدیل سیاستهای بالا دستی به برنامه های عملیاتی مناسب
- موانع متعدد موجود در دستیابی به فناوری های روز و دارای بهره وری و راندمان بالا
- پایین بودن استاندارد تولید برای حضور در بازارهای جهانی
- فرسوده و قدیمی بودن تکنولوژیکی موجود در سطح کشور
- ضعف در ارتباط درست و کارآمد بین دانشگاه و بخش تولید

موانع قانونی (قوانین و مقررات موجود)

- تحت تاثیر بودن کشاورزی کشور از **تبعات تقسیمات اراضی** در دهه ۴۰ که منجر به خُرد شدن قطعات زراعی شده است.
- **اثرات سوء قانون ارث** و عدم چاره اندیشی مناسب
- عدم سازگاری قوانین موجود با تحولات مدیریت آب
- بعضا تصویب قوانین ضد توسعه پایدار
- غلبه **دیوان سالاری در بدنه دولت** و وجود مقررات پیچیده و دست و پا گیر
- عدم هماهنگی و **عدم وجود پنجره واحد** در خصوص صدور مجوزها
- ابهامات حاکم بر موضوع خصوصی سازی و واگذاری مالکیت و سرمایه گذاری در طرح های عمرانی
- تدوین و تصویب قوانین بدون در نظر گرفتن دغدغه ها و حساسیت های ذینفعان و دست اندرکاران بخصوص از بخش خصوصی
- **بی ثباتی قوانین و مقررات و سیاستها و ضعف ضمانت اجرایی قوانین**
- **تعدد مراجع تصمیم گیری و اعمال نفوذها**
- عدم اجرای برخی قوانین بدلیل آماده نشدن برخی آئین نامه ها و یا دستورالعمل های مورد نیاز آنها
- **تفسیر به رأی در برخورد با قوانین و یا مصادره به مطلوب نمودن آنها**

موانع قانونی (قوانین و مقررات موجود)

- عدم قاطعیت در برخورد با مفاسد اقتصادی و جری شدن متخلفین و بی اثر شدن و غیراجرایی شدن قوانین
- ناکافی بودن قانون برای حمایت از کشاورزی صنعتی
- عدم اجرای قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار ایران و عدم پایبندی به قانون حمایت و تشویق سرمایه گذاری خارجی
- کم توجهی و عدم اجرای صحیح قانون هدفمندی یارانه ها و عدم پرداخت سهم تولید
- فقدان اطلاعات متقارن و پایین بودن سطح آگاهی عمومی از قوانین و مقررات کسب و کار
- کم توجهی به مبحث حاکمیت شرکتی و الزام بنگاه ها به رعایت آن
- وجود قوانین، بخشنامه ها و آیین نامه های همپوشان و متعارض
- عدم بروز رسانی (قدیمی و نابهنگام بودن) برخی قوانین موجود

موانع و چالشهای محیط زیستی (اکولوژیکی) که پایداری کسب و کارها را به خطر می اندازد:

- کم توجهی به برنامه های آمایش سرزمین و استقرار مراکز توسعه ای بر اساس پتانسیل ها و توان اکولوژیک
- وابستگی شدید برخی مناطق کشور به منابع آب مرزی و یا ورودی از خارج ، نظیر رودخانه های هریرود، هیرمند و تغییر یا کاهش احتمالی آب از حوزه ارس و اترک و.... و کم توجهی به معاهدات بین المللی
- کم توجهی به ارزش ها و خدمات زیست محیطی اکوسیستم ها در بیلان و حساب های ملی
- ضعف در تدوین و ابلاغ ضوابط و مقررات و استانداردهای محیط زیستی
- عدم تخصیص سهمیه آب اکوسیستم های حیاتی و محیط زیست کشور
- کم توجهی بخش خصوصی و دولتی به ملاحظات محیط زیستی که منجر به خشک شدن دریاچه ها و تالاب ها و محیط های آبی و بروز ریزگردها و امثال آنها می گردد.
- تغییر کاربری ها و کاهش سرانه فضای سبز و تخریب محیط زیست که در درازمدت، ضرر آن متوجه همه مردم و بخش خصوصی خواهد شد
- بروز بلایای طبیعی (زلزله، خشکسالی، طوفان، تگرگ، سرمازدگی، هجوم ریزگردها و ...) و بحران های محیط زیستی و لزوم پیش بینی نظام پوشش بیمه ای مناسب جهت جبران خسارات وارده به تولیدکنندگان و بهره برداران محلی (لزوم تهیه برنامه استمرار کسب و کار Business Continuity Plan- BCP)
- تشدید مخاطرات محیط زیستی بدلیل کم توجهی به اکوسیستم و قوانین طبیعت که تبعات منفی آن، سرمایه گذاری های اقتصادی را تهدید می کند
- غیر استاندارد بودن محصولات کشاورزی از نظر کیفی (تهدیدی برای سلامتی مصرف کنندگان بدلیل مصرف زیاد کود و سم شیمیایی)